

**MISSATGE DEL SANT PARE FRANCESC
AMB MOTIU DE LA PRIMERA
JORNADA MUNDIAL DELS AVIS I DE LA GENT GRAN**

(25 de juliol de 2021)

“Jo soc amb tu dia rere dia”

Estimats avis, estimades àvies:

«Jo soc amb tu dia rere dia» (cf. Mt 28,20) és la promesa que el Senyor va fer als seus deixebles abans de pujar al cel i que avui et repeteix també a tu, estimat avi i estimada àvia. A tu. «Jo soc amb tu dia rere dia» són també les paraules que com a bisbe de Roma i com ancià igual que tu m’agradaria dirigir-te amb motiu d’aquesta primera *Jornada Mundial dels Avis i de la Gent Gran*. Tota l’Església t’és propera — diguem-ho millor, ens és propera —, es preocupa per tu, t’estima i no et vol deixar sol!

Soc molt conscient que aquest missatge t’arriba en un moment difícil: la pandèmia ha estat una tempesta inesperada i violenta, una dura prova que ha colpejat la vida de tots, però que a nosaltres, a la gent gran, ens ha reservat un tracte especial, un tracte més dur. Molts de nosaltres han emmalaltit, i molts han marxat o han vist com s’apagava la vida dels seus cònjuges o dels seus éssers estimats. Molts, aïllats, han patit la solitud durant un llarg temps.

El Senyor coneix cadascun dels nostres patiments durant aquest temps. Està al costat dels qui tenen la dolorosa experiència d’haver estat deixats al marge. La nostra solitud —agreujada per la pandèmia— no li és indiferent. Una tradició narra que també sant Joaquim, l’avi de Jesús, va ser apartat de la seva comunitat perquè no tenia fills. La seva vida —com la de la seva esposa Anna— va ser considerada inútil. Però el Senyor li va enviar un àngel per a consolar-lo. Mentre ell, entristit, estava fora de les portes de la ciutat, se li aparegué un enviat del Senyor que li digué: «Joaquim, Joaquim! El Senyor ha escoltat la teva pregària insistent».¹ Giotto, en un dels seus famosos frescos,² sembla que ambienta l’escena de nit, en una d’aquelles moltes nits d’insomni, plenes de records, preocupacions i desitjos a les que molts de nosaltres estem acostumats.

Però fins i tot quan tot sembla fosc, com en aquests mesos de pandèmia, el Senyor segueix enviant *àngels* pera consolar la nostra solitud i repetir-nos: “Jo soc amb tu dia rere dia”. Això t’ho diu a tu, m’ho diu a mi, a tothom. Aquest és el sentit d’aquesta Jornada que he volgut celebrar per primera vegada precisament aquest any, després d’un llarg aïllament i una represa encara lenta de la vida social. Que cada avi, cada

¹L’episodi es narra al Protoevangeli de Jaume.

²Es tracta de la imatge escollida com a logotip de la Jornada Mundial dels Avis de la Gent Gran.

ancià, cada àvia, cada anciana —sobretot els qui estan més sols— rebi la visita d'un àngel!

A vegades tindran el rostre dels nets, altres vegades el rostre de familiars, d'amics de tota la vida o de persones que hem conegut durant aquest moment difícil. En aquest temps hem après a comprendre com en són d'importants les abraçades i les visites per a cadascun de nosaltres, i com m'entristeix que en alguns llocs això encara no sigui possible!

No obstant això, el Senyor també ens envia els seus missatgers a través de la Paraula de Déu, que no deixa mai que manqui en les nostres vides. Llegim una pàgina de l'Evangelí cada dia, preguem amb els Salms, llegim els Profetes. Ens commourà la fidelitat del Senyor. L'Escriptura també ens ajudarà a comprendre el que el Senyor ens demana avui per a la nostra vida. Perquè envia obrers a la seva vinya a totes les hores del dia (cf. Mt 20,1-16), i a cada etapa de la vida. Jo mateix puc testimoniar que vaig rebre la crida a ser bisbe de Roma quan havia arribat, per dir-ho d'alguna manera, a l'edat de la jubilació, i ja m'imaginava que no podria fer molt més. El Senyor està sempre a prop nostre —sempre— amb noves invitacions, amb noves paraules, amb el seu consol, però sempre està a prop nostre. Vosaltres sabeu que el Senyor és etern i que mai no es jubila. Mai.

A l'Evangelí de Mateu, Jesús diu als Apòstols: «Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyant-los a guardar tot allò que us he manat» (28,19-20). Aquestes paraules es dirigeixen també avui a nosaltres i ens ajuden a comprendre millor que la nostra vocació és la de custodiar les arrels, transmetre la fe als joves i tenir cura dels petits. Escolteu-ho bé: quina és la nostra vocació avui, a la nostra edat? Custodiar les arrels, transmetre la fe als joves i tenir cura dels petits. No ho oblideu.

Tant és l'edat que tinguis, si continues treballant o no, si estàs sol o tens una família, si et vas convertir en àvia o avi de jove o de gran, si continues sent independent o necessites ajuda, perquè no hi ha edat en la que puguis jubilar-te de la tasca d'anunciar l'Evangelí, de la tasca de transmetre les tradicions als nets. És necessari posar-se en marxa i, sobretot, sortir d'un mateix per a emprendre alguna cosa nova.

Hi ha, per tant, una vocació renovada també per a tu en un moment crucial de la història. Et preguntaràs: però, com és possible? Les meves energies s'estan esgotant i no crec que pugui fer molt més. Com puc començar a comportar-me de forma diferent quan el costum s'ha convertit en la norma de la meva existència? Com puc dedicar-me als més pobres quan tinc ja moltes preocupacions per la meva família? Com puc ampliar la mirada si ni tan sols se'm permet sortir de la residència on visc? No és ja la meva solitud una càrrega massa pesada? Quants de vosaltres us feu aquesta pregunta: la meva solitud, no és una pedra massa pesada? El mateix Jesús va escoltar una pregunta d'aquest tipus a Nicodem, que li va preguntar: «Com pot néixer un home que ja és vell?» (Jn 3,4). Això pot ocórrer, respon el Senyor, obrint el propi cor a l'obra de l'Esperit Sant, que bufa on vol. L'Esperit Sant, amb aquesta llibertat que té, va a tot arreu i fa el que vol.

Com he repetit en diverses ocasions, de la crisi en la que es troba el món no en sortirem iguals, en sortirem millors o pitjors. I «tant de bo no es tracti d'un altre episodi sever de la història del que no hàgim estat capaços d'aprendre —nosaltres som durs de cap!— Tant de bo que no ens oblidem dels ancians que van morir per falta de respiradors [...]. Tant de bo que tant dolor no sigui inútil, que fem un salt cap a una forma nova de vida i descobrim definitivament que ens necessitem i ens devem els uns als altres, perquè la humanitat reneixi» (Carta enc. *Fratelli tutti*, 35). Ningú no se salva sol. Estem en deute els uns amb els altres. Tots germans.

En aquesta perspectiva, vull dir-te que ets necessari per a construir, en fraternitat i amistat social, el món de demà: el món en el qual viurem —nosaltres, i els nostres fills i nets— quan la tempesta s'hagi calmat. Tots «som part activa en la rehabilitació i l'auxili de les societats ferides» (*ibíd.*, 77). Entre els diversos pilars que hauran de sostenir aquesta nova construcció n'hi ha tres que tu, millor que altres, pots ajudar a col·locar. Tres pilars: els *somnis*, la *memòria* i la *pregària*. La proximitat del Senyor donarà la força per emprendre un nou camí fins i tot als més fràgils d'entre nosaltres, pels camins dels somnis, de la memòria i de la pregària.

El profeta Joel va pronunciar en una ocasió aquesta promesa: «Els vostres vells tindran *somnis*, i els vostres joves, visions» (3,1). El futur del món resideix en aquesta aliança entre els joves i la gent gran. Qui, si no els joves, pot prendre els somnis de la gent gran i dur-los a terme? Però per això és necessari seguir somniant: en els nostres somnis de justícia, de pau i de solidaritat hi ha la possibilitat que els nostres joves tinguin noves visions, i junts puguem construir el futur. És necessari que tu també donis testimoni que és possible sortir renovat d'una experiència difícil. I estic segur que no serà l'única, perquè n'hauràs tingut moltes a la teva vida, i has aconseguit sortir-ne. Aprèn també d'aquella experiència per a sortir ara d'aquesta.

Els somnis, per això, estan entrelaçats amb la *memòria*. Penso en com n'és d'important el dolorós record de la guerra i en tot el que les noves generacions poden aprendre d'ell sobre el valor de la pau. I ets tu qui el transmet, en haver viscut el dolor de les guerres. Recordar és una veritable missió per a tot ancià: la memòria, i portar la memòria als altres. Edith Bruck, que va sobreviure a la tragèdia de la Shoah, va dir que «només per il·luminar una sola consciència val l'esforç i el dolor de mantenir viu el record del que ha estat —i continua—. Per a mi, la memòria és viure».³ També penso en els meus avis i en els que entre vosaltres vàreu haver d'emigrar i saben com n'és de dur deixar la llar, com fan encara avui tantes persones a la recerca d'un futur. Alguns d'ells, potser, els tenim al costat nostre i ens cuiden. Aquesta memòria pot ajudar a construir un món més humà, més acollidor. Però sense la memòria no es pot construir; sense ciments mai no construiràs una casa. Mai. I els ciments de la vida són la memòria.

Finalment, la *pregària*. Com va dir una vegada el meu predecessor, el papa Benet, sant ancià que continua pregant i treballant per l'Església: «La pregària dels ancians pot protegir el món, ajudant-lo tal vegada de manera més incisiva que la sol·licitud de molts».⁴ Això ho va dir gairebé al final del seu pontificat el 2012. És bonic. La teva

3Cf. *La memoria è vita, la scrittura è respiro: L'Osservatore Romano* (26 gener 2021).

4Cf. Visita a la Casa-Família "Viscaels ancians" (2 novembre 2012).

pregària és un recurs molt valuós: és un pulmó del que l'Església i el món no poden privar-se (cf. Exhort. apost. *Evangelii gaudium*, 262). Sobretot en aquest moment difícil per a la humanitat, mentre travessem, tots en la mateixa barca, el mar tempestuós de la pandèmia, la teva intercessió pel món i per l'Església no és en va, sinó que indica a tots la serena confiança d'un lloc d'arribada.

Benvolguda àvia, benvolgut avi, al concloure aquest missatge voldria assenyalar-te també l'exemple del beat —i properament sant— Carles de Foucauld. Va viure com a ermità a Algèria i en aquest context perifèric va donar testimoni dels «seus desitjos de sentir a qualsevol ésser humà com a un germà» (Carta enc. *Fratelli tutti*, 287). La seva història mostra com és possible, fins i tot en la solitud del propi desert, intercedir pels pobres del món sencer i convertir-se veritablement en un germà i una germana universal.

Demano al Senyor que, gràcies també al seu exemple, cadascú de nosaltres eixampli el seu cor i el faci sensible als patiments dels més petits, i capaç d'intercedir per ells. Que cadascú de nosaltres aprengui a repetir a tots, i especialment als més joves, aquestes paraules de consol que avui hem escoltat dirigides a nosaltres: “Jo soc amb tu dia rere dia”. Endavant i coratge. Que el Senyor us beneeixi.

Roma, Sant Joan del Laterà, 31 de maig, festa de la Visitació de la B.V. Maria

Francesc